INRICHTINGS- EN BEHEERSPLAN

LANDGOED WATERPOMPSTATION BOXMEER

Opgesteld door: N. van der Pol & B. Aarts
Projectnummer: 19-247

Datum: 19-1-2021

NATUURBALANS – LIMES DIVERGENS BV

adviesbureau voor natuur & landschap

Radboud Universiteit, Toernooiveld 1
Postbus 6508, 6503 GA Nijmegen

T (024) 352 88 01

info@natuurbalans.nl
www.natuurbalans.nl

Rapporttitel	
Inrichtings- en beheersplan Landgoed Waterpompstation Boxmeer	
Getekend voor akkoord	
Naam en functie van vertegenwoordigingsbevoegde	P.J.M. Verbeek directeur-grootaandeelhouder
Handtekening	
Datum	19-1-2021

Colofon

© 2021 Natuurbalans - Limes Divergens BV

Tekst en samenstelling: N. van der Pol & B. Aarts
Projectleiding: B. Aarts
Eindverantwoordelijk: P.J.M. Verbeek
Projectnummer: 19-247

Ten behoeve van: Realisatie Landgoed pompstation Boxmeer

Foto omslag: Das (Y. Huijbens, Pixabay)

Wijze van citeren: N. van der Pol & B. Aarts, 2021. Inrichtings- en beheersplan Landgoed Waterpompstation Boxmeer. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de familie Peters en Natuurbalans - Limes Divergens BV noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Natuurbalans - Limes Divergens BV is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Natuurbalans - Limes Divergens BV. De familie Peters vrijwaart Natuurbalans - Limes Divergens BV voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Natuurbalans - Limes Divergens BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Natuurbalans - Limes Divergens BV is gecertificeerd door EBN Certification en voldoet aan de eisen gesteld in de norm ISO 9001:2015.

INHOUD

1 INLEIDING 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Locatie 5
1.3 Gebiedskarakteristiek 6
1.4 Het voormalig waterwinterrein en de omliggende gronden 6
1.5 Natuur Netwerk Brabant 7

2 INRICHTINGSPLAN 8
2.1 Hoofduitgangspunten 8
2.2 Herontwikkeling van het terrein van het voormalige waterpompstation 9
2.3 Inrichtingsplan natuur 10

3 UITWERKING INRICHTING 12
3.1 Bebouwing 12
3.2 Wegen en Paden 12
3.3 Bos 13
3.3.1 Inrichting 13
3.3.2 Beheer 14
3.4 Kunstburcht 15
3.4.1 Inrichting 15
3.4.2 Beheer 16
3.5 Dassengrasland 16
3.5.1 Inrichting 16
3.5.2 Beheer 18

4 BRONNEN 19

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Ten westen van Boxmeer ligt een voormalig drinkwaterpompstation. Dit pompstation is gesloten door Brabant Water en als één geheel (panden, technische installaties en omliggend terrein) verkocht. Opdrachtgever heeft het terrein gekocht met het doel het cultureel erfgoed te herontwikkelen en het terrein samen met enkele omliggende percelen in fases te ontwikkelen tot Landgoed Waterpompstation. Fase 1 behelst de herontwikkeling van het waterpompstationgebouw, de herbestemming van de omliggende (bedrijfs)gronden als ook het realiseren van een woning in het kader van de landgoedregeling. In dit inrichtingsplan wordt het toekomstbeeld van fase 1 van Landgoed Waterpompstation geschetst. Daarbij is informatie gebruikt uit het Bestemmingsplan Landgoed Waterpompstation (Buro SRO, 2019).

1.2 LOCATIE

Het waterpompstation is gelegen aan de Waterleidingstraat 10, ten westen van Boxmeer en de rijksweg A73 in de gemeente Boxmeer (figuur 1 en figuur 2). In de loop van 2013 is het oppompen van drinkwater gestopt en is het pompstation in het bezit gekomen van opdrachtgever. Het omringende bosgebied, een afzonderlijk bosgebied en enkele agrarische percelen behoren eveneens tot het toekomstige Landgoed Waterpompstation. Op het terrein zijn enkele waterlopen aanwezig. Het plangebied wordt ontsloten door de Waterleidingstraat en de weg welke lokaal als "Broekstraat" bekend staat. Deze straten zijn geen doorgaande routes. Voor fietsers loopt er een pad richting Sint Anthonis.

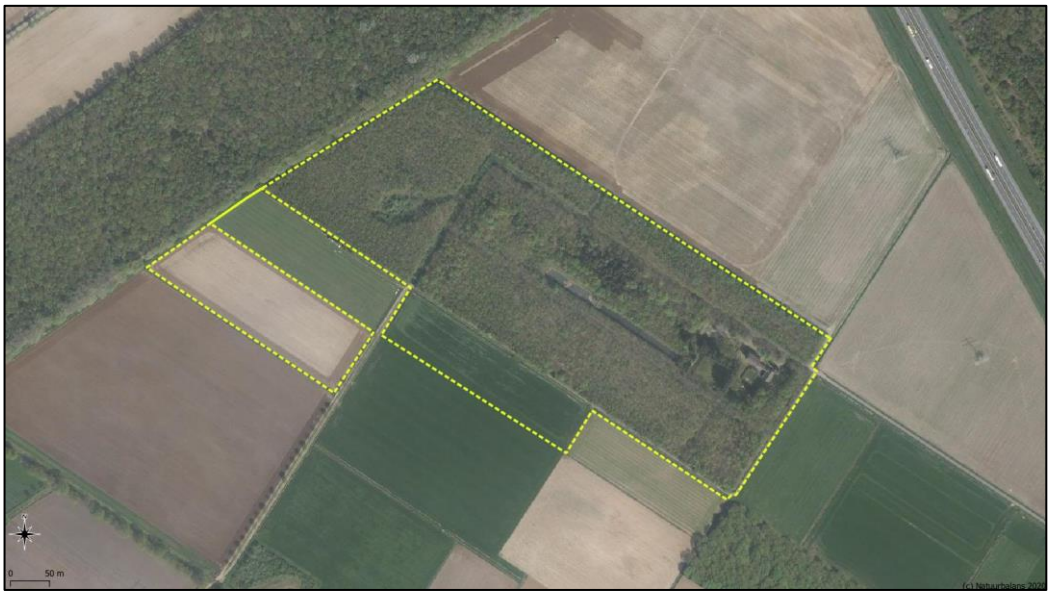
Figuur 1. Ligging en begrenzing van het toekomstige Landgoed Waterpompstation in Boxmeer (fase 1).

1.3 GEBIEDSKARAKTERISTIEK

Het plangebied is gelegen ten westen van de Rijksweg A73, tussen de dorpen Boxmeer, Rijkevoort en Sint Anthonis. Hoewel er in de omgeving veel wegen, bebouwing en bedrijvigheid zijn gelegen, liggen het waterpompstation en de omliggende gronden enigszins afgelegen en geïsoleerd. Er is nauwelijks een relatie met Boxmeer en Sint Anthonis. De omgeving heeft een agrarisch karakter.
Het plangebied is gelegen in het 'Het Broek', dat onderdeel uitmaakt van een laaggelegen gebied waar ooit de Maas heeft gestroomd. Door de ligging en het natte karakter is 'Het Broek' pas laat ontgonnen. Het plangebied is onderdeel van de landschappelijke eenheid 'terrasvlakte' die de overgang vormt van de Maasrug naar de hoger gelegen Peelhorst. Kenmerken van dit heideontginningslandschap zijn:

- de grootschaligheid en de openheid;
- de grote blokvormige percelen die worden begrensd door langgerekte sloten, singels, houtwallen;
- het ontsluitingspatroon en de daaraan gekoppelde beplanting.

Het open landschap rondom het waterwinterrein heeft een rechtlijnig verkavelingspatroon dat kenmerkend is voor nieuwe ontginningslandschappen.
De Oploosche Molenbeek vormt de noord- en westgrens van het plangebied. Toen het gebied nog onontgonnen was stroomde de beek in een vrije loop. Bij de ontginning in de jaren ‘20 is de Oploosche Molenbeek rechtgetrokken en heeft nu het karakter van een brede sloot.

Figuur 2. Luchtfoto huidige situatie waterpompstation Boxmeer.

1.4 HET VOORMALIG WATERWINTERREIN EN DE OMLIGGENDE GRONDEN

Een belangrijk onderdeel van het plangebied wordt gevormd door het voormalige waterwinterrein. De geschiedenis van het waterpompstation is uniek voor Boxmeer en omgeving. Dit komt tot uitdrukking in de bijzondere architectuur en inrichting van het

hoofdgebouw en de terreinopzet met bijzondere elementen als de reinwaterkelders. Het waterwingebied was ongeveer 20 hectare groot. Het betrof een ondiepe waterwinning. Op 18 december 2012 werd de waterwinning ter plekke van het waterpompstation Boxmeer definitief gestopt.
Het terrein van het waterpompstation bestaat uit verschillende boscomplexen die rondom het deel met het pompgebouw zijn gelegen. Het terrein is deels bebouwd en omheind. Hier ligt, ontsloten vanaf de Waterleidingstraat, het hoofdgebouw (pompgebouw en filtergebouw). Om het gebied heen liggen verschillende watergangen. Direct bij het hoofdgebouw liggen twee kleinere waterkelders. Eén grotere waterkelder ligt ten westen daarvan. Daarachter liggen een spoelwatervijver en een droogbed.

De boscomplexen met zomereik en beuk zijn nog relatief jong. Dit maakt, samen met het strakke verkavelingspatroon en het ontbreken van paden, dat het bos oogt als een productiebos en minder aantrekkelijk is om in te wandelen. Opvallend element in het bos langs de Oploosche Molenbeek is de recent aangelegde dassenburcht. Deze is aangelegd ter vervanging van de dassenburcht midden op het terrein die door de beëindiging van de grondwaterwinning onder water dreigde te lopen.
Ten westen van het waterpompstation is een vliegveld van de modelvliegclub gelegen. De overige gronden van het plangebied zijn agrarisch in gebruik.

1.5 NATUUR NETWERK BRABANT

Het landgoed is grotendeels gelegen binnen de begrenzing van het Natuur Netwerk Brabant (NNB), zie figuur 3. De Oploosche Molenbeek is aangewezen als ecologische verbindingszone, voor het behoud en herstel van het watersysteem en langs de beek zijn gronden aangewezen als reserveringsgebied waterberging.

Figuur 3. Natuur Netwerk Brabant (geel gearceerd) en landgoed Waterpompstation (oranje lijn).

2 INRICHTINGSPLAN

2.1 HOOFDUITGANGSPUNTEN

Fase 1 bestaat uit de herontwikkeling van het waterpompstation zelf als ook de omliggende terreinen. Voorts wordt een landhuis gerealiseerd waarbij nieuwe natuur als compensatie wordt aangelegd (landgoedregeling).

Voor de hoofdopzet van de gebiedsvisie voor het landgoed Waterpompstation kan een aantal uitgangspunten worden geformuleerd. Deze zijn afgeleid van de studie naar de cultuurhistorie en de analyse van de huidige situatie. De hoofduitgangspunten voor de gebiedsvisie zijn:

Behoud van de cultuurhistorische waarde
De geschiedenis van het waterpompstation is uniek voor Boxmeer en omgeving. Dit komt tot uitdrukking in de bijzondere architectuur en inrichting van het hoofdgebouw en de terreinopzet met bijzondere elementen als de reinwaterkelders. De visie is erop gericht om de cultuurhistorische waarde van het terrein te benutten om tot een toekomstige invulling te komen waar oud en nieuw elkaar versterken tot een sfeervol terrein. Uitgangspunt daarbij is herontwikkeling van het hoofdgebouw en toevoeging van nieuwbouw of andere elementen, passend bij het karakter van het landgoed in dit agrarische gebied.

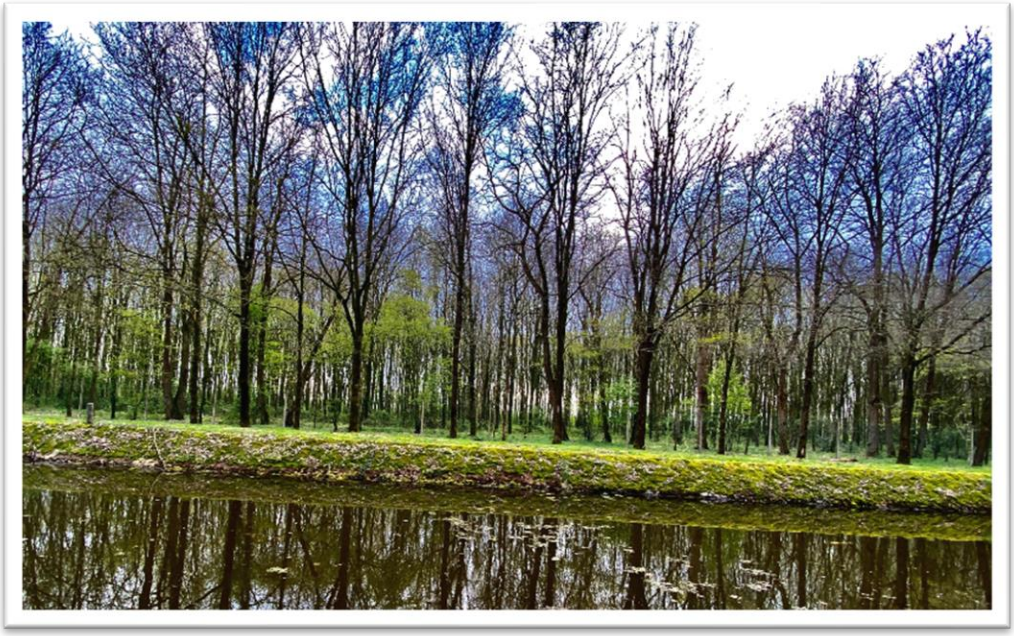
Verbeteren van de uitstraling
Het terrein van het waterpompstation met zijn voorname hoofdgebouw heeft al iets van de allure van een landgoed. Deze allure kan worden benadrukt en op een aantal punten worden versterkt. Door het plangebied in de sfeer van een landgoed te (her)ontwikkelen ontstaat een fraai ensemble van gebouwen, landgoedelementen (vijvers, bruggen, toegangspoorten) en landschappelijke eenheden (weiden en boscomplexen). Zichtlijnen over het terrein richting het omliggende landschap versterken dit ensemble.

Versterken van de natuur- en landschapswaarden
De landschappelijke ligging in het Broekontginningslandschap zal in het ontwerp verder worden benadrukt. Het groen op de locatie heeft niet alleen een betekenis voor de allure, maar vertegenwoordigt ook een belangrijke natuurwaarde die in het ontwerp gerespecteerd en verder aangevuld wordt. Hierbij ligt de nadruk op verbetering van het leefgebied van de das. Tevens biedt de westzijde ruimte voor natuurontwikkeling langs de Oploosche Molenbeek.

Met de terreininrichting de overgang tussen landschap en plangebied vormgeven
De terreininrichting van het plangebied is zodanig gekozen dat de overgang tussen het landschap, de openbare gedeelten en de privépercelen vanzelfsprekend ogen. De terreininrichting laat een inrichting zien met een verloop van natuurlijk aan de randen naar cultuurlijk rond de hoofdgebouwen. Door het gekozen ruimtegebruik en de toepassing van landschappelijke elementen als waterpartijen, bosschages en hagen ontstaat een natuurlijke scheiding tussen privé en openbaar gebied.

2.2 HERONTWIKKELING VAN HET TERREIN VAN HET VOORMALIGE WATERPOMPSTATION

De nieuwe inrichting van het terrein van het voormalige waterpompstation bestaat in hoofdlijnen uit de herontwikkeling van de voormalige bedrijfsbebouwing (hoofdgebouw en waterkelders).
Vanwege de cultuurhistorische waarde blijft het bestaande hoofdgebouw (pomp- en filtergebouw) gehandhaafd. Ook de bestaande waterkelders blijven gehandhaafd en krijgen een nieuwe functie. De bestaande gebouwen worden aangevuld met aan- of uitbouwen of elementen die de eenheid op het landgoed versterken. Ook op de waterkelders dragen kleine gebouwen in de vorm van paviljoens bij aan de mogelijkheden voor hergebruik van deze unieke bouwwerken.
De spoelwatervijver is hergebruikt en vormt als waterelement een eenheid met een nieuw te bouwen landgoedwoning. De spoelwatervijver geeft extra allure aan de uitstraling van de landgoedwoning en het omliggende terrein.

Figuur 4. Spoelwatervijver.

Het bestaande bosgebied binnen het Natuurnetwerk Brabant (voorheen EHS) zal gehandhaafd blijven en in gebruik worden genomen als landgoedtuin/parkbos.

In dit gebied is ook de recent aangelegde dassenburcht gelegen. Deze is aangelegd ter vervanging van de dassenburcht midden op het terrein die door de beëindiging van de grondwaterwinning onder water dreigde te lopen.

De te realiseren functies op het terrein vormen de nieuwe economische dragers van het gebied. Deze nieuwe functies zijn:

- Een woning in het pomp- en filtergebouw;
- Een datacenter (met name de waterkelders zijn hier erg geschikt voor) met ruimte voor onder meer een controleruimte, bijbehorend kantoor, etc.;
- De nieuw te bouwen Landgoedwoning.

2.3 INRICHTINGSPLAN NATUUR

Op het terrein van het voormalige waterpompstation is reeds veel natuur aanwezig. De belangrijkste natuurwaarden bestaan uit loofbossen en een bewoonde kunstburcht van dassen. Het cultuurhistorisch waardevolle pompgebouw blijft door deze ontwikkeling behouden en wordt aangepast voor wonen en werken. Tevens wordt een nieuw landhuis gebouwd, op de plaats van het oude droogbed.

De voor natuur aangewezen gronden zijn bestemd voor:

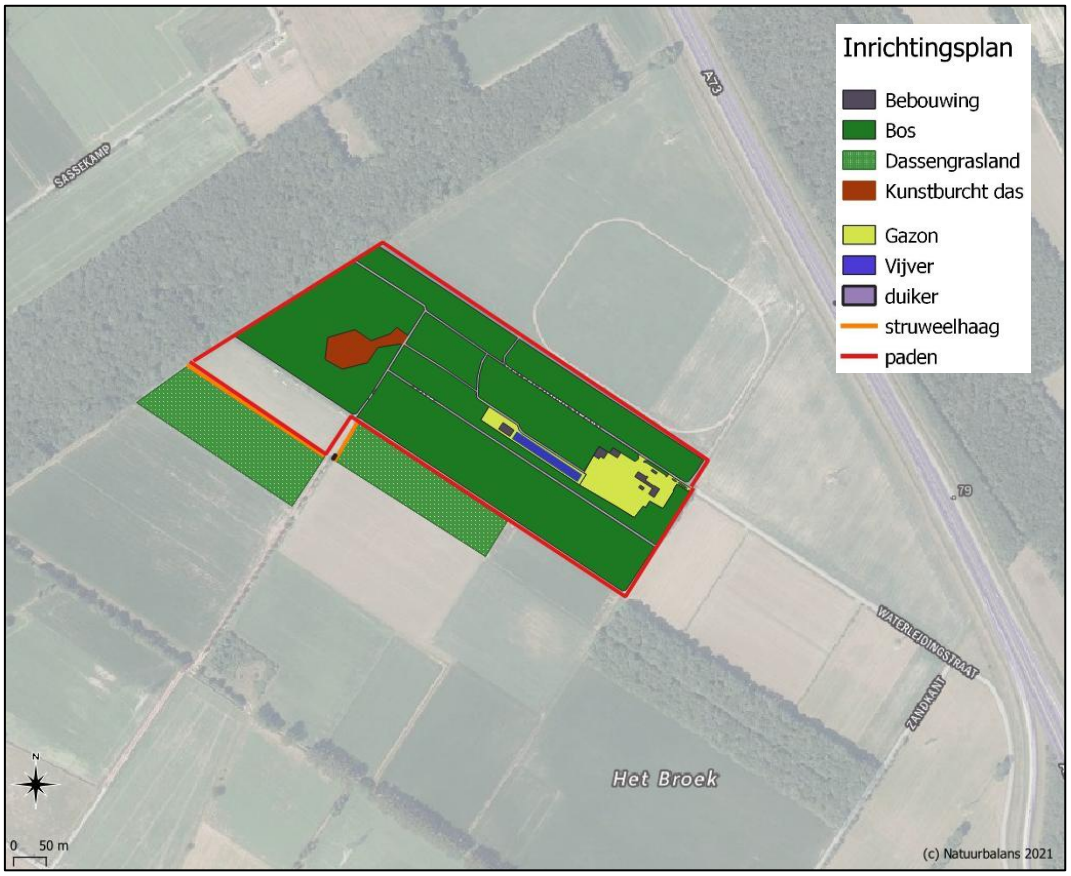
- behoud, herstel en ontwikkeling van de landschappelijke, cultuurhistorische, aardkundige en natuurwaarden en bestaande biotopen;
- behoud van de natuurlijke hydrologische situatie;
- waterhuishoudkundige doeleinden;
- extensief recreatief medegebruik;
- agrarisch gebruik met name gericht op natuurbeheer.

Ter plaatse van het Natuur Netwerk Brabant zijn de gronden tevens bestemd voor het behoud, beheer en herstel van de waterhuishoudkundige situatie, gericht op het verbeteren van de condities voor de natuur(waarden).

De das is de ambassadeur van het landgoed Waterpompstation Boxmeer. Er ligt een bewoonde kunstburcht op het landgoed. Er wordt nieuwe natuur gerealiseerd om de dassen meer foerageergebied te bieden nabij de kunstburcht. De bestaande loofbossen op het landgoed blijven ook toegankelijk voor de dassen om in te foerageren. Op deze wijze verbetert met dit plan de leefsituatie voor de dassen. Loofbossen en graslanden zijn voor dassen belangrijke foerageergebieden waar jaarrond voedsel te vinden is.

Figuur 5 geeft de inrichtingskaart weer waarop de diverse onderdelen van het landgoed zijn aangegeven. N.B. De doelstelling van dit inrichtingsplan is vast te leggen hoe de met licht groen aangegeven nieuwe natuur ingericht en onderhouden zal gaan worden. De overige gronden zoals de bestaande gronden welke al de bestemming Natuur hebben als ook de gronden rondom de nieuwe landgoedwoning en de gronden rondom het waterpompstation zijn in dit stuk meegenomen voor een volledig beeld maar niet bedoeld is om hiervoor een exacte inrichting voor te stellen.

In het volgende hoofdstuk worden de onderdelen nader beschreven.

Figuur 5. Inrichtingsplan Landgoed Waterpompstation.

3 UITWERKING INRICHTING

3.1 BEBOUWING

In het voormalige waterpompstation worden woon/werkruimtes gerealiseerd, daarnaast is een gastenverblijf en overige bijbehorende woonfuncties toegestaan. Het betreft de locatie die onderdeel uitmaakt van het gedeelte van het oude waterwinterrein, waar de voormalige bedrijfsbebouwing aanwezig is. Deze bebouwing blijft gehandhaafd en krijgt een nieuwe functionele invulling.

Naast de voormalige spoelvijver wordt een nieuw landhuis gerealiseerd. Deze bestemming voorziet ook in het behoud van de bestaande (waterhuishoudkundige) voorzieningen. De spoelvijver zal worden hergebruikt als waterelement naast of aangrenzend aan het landhuis. Daarnaast zal er een aanvullende tuin worden aangelegd rondom het te realiseren landhuis.

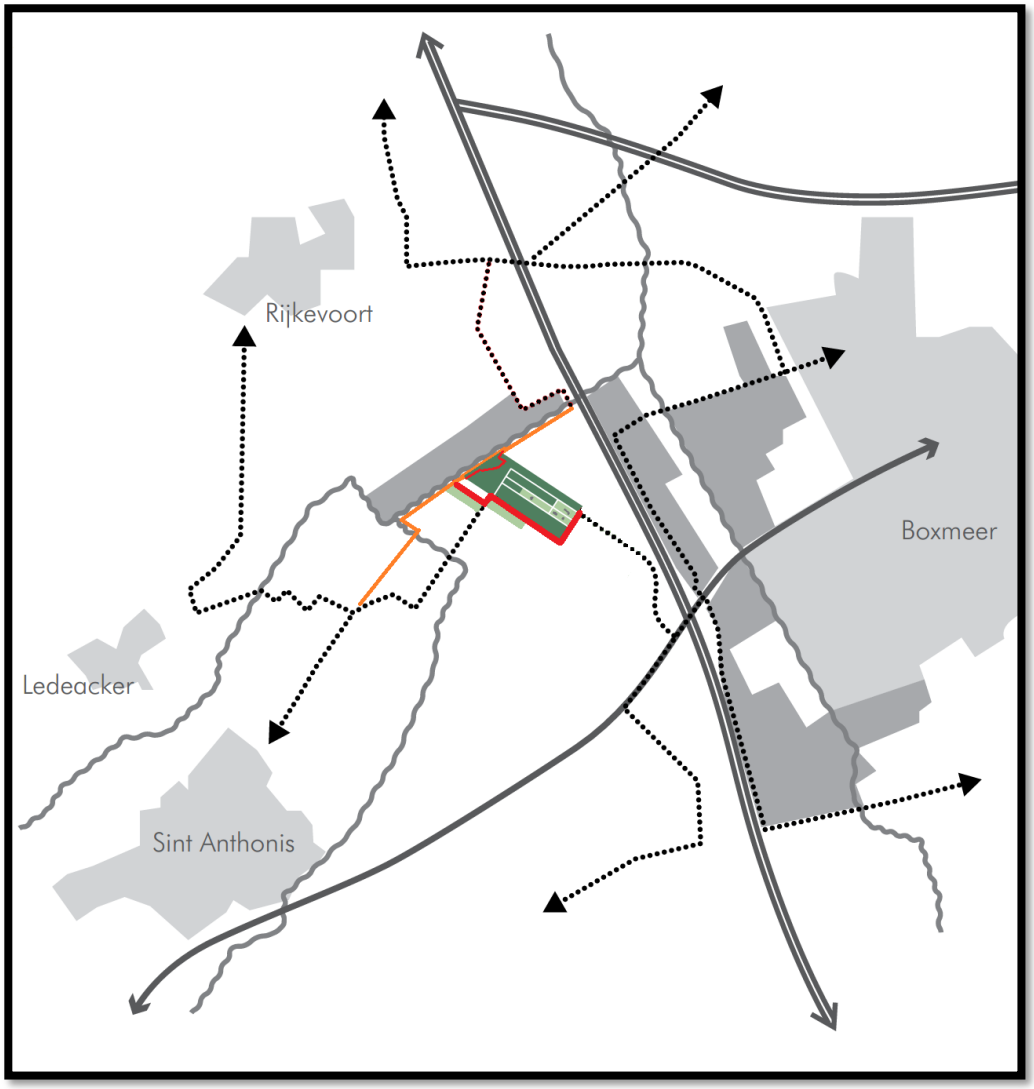
3.2 WEGEN EN PADEN

Op het landgoed zullen enkele paden openbaar toegankelijk zijn voor extensieve recreatie (wandelen en fietsen), tussen zonsopkomst en zonsondergang. Er mag niet van deze paden worden afgeweken. Honden moeten aan de lijn. Deze openbaarheid is geregeld en gewaarborgd middels een met de ontwikkelaar en de gemeente gesloten anterieure overeenkomst.

Het plangebied is met de auto toegankelijk via de Broekstraat en via de Waterleidingstraat, waar deze toegangsweg tevens verhard is. Beide zijn dit wegen die voor het publiek eindigen in het plangebied. De weg aan de Waterleidingstraat is circa 4 meter breed, met aan beide zijden een brede berm.

Aan de zijde van de Broekstraat ligt ook een verhard fiets- en wandelpad dat doorloopt over het terrein van het te realiseren landgoed en een verbinding zal vormen voor wandelaars en fietsers met de Waterleidingstraat.

Aan de zuidzijde van het fiets- en wandelpad bevindt zich een waterloop, welke via een brug/duikers ook toegang verschaft tot de dassenweide.
Naast dit wandelpad bevindt zich naast de struweelhaag op de nieuw te realiseren gronden een struinpad waarmee vanuit de Broekstraat naar de Molenbeek gewandeld kan worden. Beide paden zijn openbaar toegankelijk tussen zonsopgang en zonsondergang.

Figuur 6. Paden die in de toekomst via het landgoed een verbinding kunnen vormen vanaf de waterleidingstraat naar Rijkevoort en Sint Anthonis/Ledeacker.

3.3 Bos

3.3.1 Inrichting

Dit betreft met name bestaande bosgebieden welke zijn aangewezen als onderdeel van het Natuur Netwerk Brabant. Het bos (figuur 7) blijft gehandhaafd en wordt in gebruik genomen als landgoedtuin/parkbos en blijft een onderdeel van het Natuur Netwerk Brabant. Daarnaast vormt het bos een belangrijk foerageergebied voor de dassenfamilie op het landgoed.

De bosgebieden op het landgoed bestaan hoofdzakelijk uit vrij jong loofbos. Ze kunnen onderdak gaan bieden aan karakteristieke bosfauna zoals houtsnip, sperwer, buizerd en gewone grootoorvleermuizen.

3.3.2 Beheer

Het beheer van het bos is gericht op het behouden en uitbreiden van de natuurwaarden ervan. Het beheer wordt door de gebruikers van het terrein zo veel mogelijk zelf uitgevoerd. Het beheer is erop gericht om het bos de kans te geven zich verder te ontwikkelen tot een volwassen landgoedbos met volwassen bomen. In de uithoeken van het terrein zal geen actief beheer gevoerd worden. Bij onveilige situaties zoals dode takken boven wandelpaden zal actief ingegrepen worden. Buiten de paden zijn de bossen niet toegankelijk voor publiek, om de rust in het bos te behouden.

Figuur 7. Bestaand jong loofbos op het landgoed Waterpompstation dat gehandhaafd blijft en in gebruik wordt genomen als landgoedtuin en parkbos.

3.4 KUNSTBURCHT

3.4.1 Inrichting

Door het stopzetten van de waterwinning bij het waterpompstation was de verwachting dat het grondwaterniveau zodanig zou stijgen dat de toenmalige hoofdburcht niet handhaafbaar zou blijken. Ter compensatie voor het verlies van deze burcht is in 2012/2013 deze vervangende kunstburcht (figuur 8) gerealiseerd.

De kunstburcht is als een verhoging in de omgeving aangelegd. De terp is circa 26 × 18 m groot en circa 2,5 meter hoog. In de terp zijn sleuven gegraven voor buizen, beluchting en kamers. De kamers en het gangenstelsel liggen circa 50 cm boven het bestaande maaiveld, zodat de kamers op voldoende afstand liggen van de te verwachten hoogste grondwaterstand. De buizen die naar buiten leiden, zijn licht hellend aangelegd. Dit moet zorgen voor een afwatering naar buiten.

Aan de onderkant van de terp zal meidoorn, sleedoorn en hondsroos te vinden zijn. Terwijl aan de bovenzijde van de terp snelgroeiende struiken en bomen te zien zijn, zoals lijsterbes, hazelaar, els, inlandse vogelkers en hondsroos.

Figuur 8. Kunstburcht voor dassen, in 2012/2013 aangelegd op het te realiseren landgoed.

Door realisatie van de als nieuwe natuur aan te merken percelen wordt het foerageergebied van de das versterkt.

In de achterliggende periode is in nauwe samenwerking met de Dassenwerkgroep Midden-Brabant gewerkt in het belang van de das aan de migratie van een dassenfamilie naar de nieuwe kunstburcht. Met zomer en winter verblijfsmogelijkheden voor de dassenfamilie.

3.4.2 Beheer

In het bos rondom de kunstburcht loopt geen pad tot aan de kunstburcht. Dit om de das rust te bieden. De opgaande begroeiing met dicht struweel en het ontbreken van paden direct bij de kunstburcht zorgen ervoor dat de kunstburcht buiten bereik blijft van de recreanten. Er wordt geen actief beheer in de directe omgeving van de dassenburcht gevoerd, om de rust bij de kunstburcht te garanderen.

3.5 DASSENGRASLAND

3.5.1 Inrichting

De weilanden en akkers in de directe omgeving van het landgoedbos vormen (samen met het bosgebied) het primaire foerageergebied van de dassenfamilie in de kunstburcht. Binnen een straal van 500 meter rondom de burcht wordt gesproken van preferent leefgebied. Regenwormen vormen de belangrijkste voedselbron van dassen. Regenwormen komen veel voor in voedselrijke, bemeste graslanden (BIJ 12, 2017). Voor dassen zijn regenwormen het beste te vinden in graslanden die kort gehouden worden door begrazing of door maaien (figuur 9). Om te zorgen voor kwalitatief hoogwaardig primair foerageergebied dicht bij de kunstburcht worden twee akkerpercelen ingericht en beheerd als dassengrasland (figuur 5). Op de akkers zijn de laatste jaren bieten en mais verbouwd. De dassen kunnen hier nu weinig voedsel vinden. Mais kan weliswaar dienen als voedsel voor dassen, maar is jaarlijks slechts gedurende enkele weken in het najaar beschikbaar. Beter is grasland, omdat daar jaarrond regenwormen (het hoofdvoedsel van dassen) te vinden zijn.

Figuur 9. Voorbeeld van grasland dat geschikt is als foerageergebied voor dassen.

Bemesting kan er tevens voor zorgen dat de das mestkevers als voedsel kan vinden en dat wormen goed vindbaar zijn.
De dassengraslanden kunnen bestaan uit grassen zoals: beemdlangbloem, grote vossenstaart, engels raaigras, kamgras, rietzwenkgras, rood zwenkgras, ruw beemdgras, struisgras, timoteegras, veldbeemdgras, fioringras en/of witte klaver.

Om beide dassengraslanden verder te optimaliseren als foerageergebied voor dassen worden twee struweelhagen aangeplant langs de percelen. De hagen bestaan uit inheemse, besdragende soorten zoals bijvoorbeeld meidoorn, sleedoorn en gelderse roos. Deze hagen dienen als beschutte looproute voor de dassen en bieden voedsel in de vorm van bessen.

Naast deze struweelhaag zal een struin pad gerealiseerd worden, wat de mogelijkheid biedt aan recreanten om langs de struweelhaag te wandelen, en zo vanaf de Broekstraat te wandelen naar het recent aangelegde natuurpad naast de verbrede Oploose Molenbeek en dat zo een verbinding vormt met het achterliggende gebied richting Sint Anthonis en Rijkevoort.

Er is er bewust voor gekozen om geen hoge opgaande beplanting te realiseren op de nieuw in te richten gronden. Enerzijds omdat in de nabijheid van de nieuw in te richten gronden reeds veel bos en andere hoge begroeiing aanwezig is, en juist weinig weides. Maar ook zeker in verband met de modelvliegclub welke met hun terrein direct langs deze nieuw in te richten percelen hun vlieghobby beoefenen en voor wie deze opgaande beplanting dan een belemmering zou vormen.

Ook wordt er een extra duiker aangebracht in de sloot langs de Waterleidingstraat, zodat de dassen de sloot gemakkelijk kunnen oversteken als ze van het ene naar het andere foerageerperceel lopen.

Figuur 10. Voorbeeld van een meidoornhaag.

3.5.2 Beheer

De das heeft verrassend kleine dingen op zijn menu staan. Zijn hoofdvoedsel bestaat uit regenwormen die hij bij nat weer van het gras raapt. Bij een onderzoek werd bij 75% van de onderzochte dassen wormen in hun maag aangetroffen. 65% hiervan had alleen maar wormen in hun maag. Een das kan in één avond wel 200 regenwormen eten. Dit levert hem ongeveer net zoveel eiwitten op als een stukje rundvlees. (Bron: Dassenwerkgroep Brabant)

Bij zeer droog weer in de zomer blijven de wormen dieper onder de grond. Bij gebrek aan ander voedsel (vruchten en het fruit zijn nog niet rijp) kan een das lastiger aan voedsel in de vorm van wormen komen. Eventueel kan in deze droge periodes beregening ervoor zorgen dat de wormen die de das eet niet te diep in de grond kruipen en daardoor minder moeilijk voor de das bereikbaar blijven.

Vet grasland is voor de das ideaal. Ook kan voldoende bemesting eraan bij dragen dat de das mestkevers kan vinden om te eten.

Er wordt naar gestreefd dat de beide graslanden tenminste 4 maal per jaar kort gras hebben als er niet wordt beweid, wat het gras beter geschikt maakt voor dassen om op te foerageren op regenwormen (primair foerageergebied, gelegen nabij de kunstburcht). Kort gras meerdere keren per jaar wordt dan ook gerealiseerd door begrazing en/of maaien. Bij maaien wordt het gras afgevoerd.

De struweelhagen worden hooguit 1 keer per jaar geschoren, buiten het vogelbroedseizoen. Bij voorkeur na 15 september. Dit scheren van de haag is nodig om te voorkomen dat de haag te omvangrijk wordt en het gebruik van het naastgelegen struinpad en vliegveld van de modelvliegclub daardoor nadelig worden beïnvloed.

4 BRONNEN

BIJ12, 2017. Kennisdocument das (*Meles meles*). Versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

Buro SRO, 2019. Bestemmingsplan Landgoed Waterpompstation Boxmeer. Buro SRO, Arnhem.